**بسمه تعالی**

**معاونت آموزشی**

**مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی**

**گروه آموزش پزشکی**

**اطلاعات درس:**

گروه آموزشی ارائه دهنده درس: آموزش پزشکی
عنوان درس: طراحی، اجرا و ارزشیابی کارگاه‌های آموزشی
کد درس: ۱۸
نوع و تعداد واحد: ۱ واحد (کارگاهی)
نام مسؤول درس: دکتر مهلا سلاجقه
مدرس/ مدرسان: دکتر مهلا سلاجقه
پیش نیاز/ همزمان: طراحی آموزشی در علوم پزشکی
رشته: آموزش پزشکی
مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد

**توصیف کلی درس:**

این درس با هدف آشنایی دانشجویان با مبانی نظری و عملی طراحی، اجرا و ارزشیابی کارگاه‌های آموزشی ارائه می‌شود. در این درس، کارگاه آموزشی به‌عنوان یکی از محیط‌های مؤثر یادگیری برای بزرگسالان مورد بررسی قرار گرفته و دانشجویان با مبانی نظری یادگیری تجربی و یادگیری بزرگسالان، اصول طراحی و برنامه‌ریزی کارگاه، شناسایی نیازهای آموزشی شرکت‌کنندگان، انتخاب و به‌کارگیری روش‌های آموزشی مؤثر، نقش تسهیل‌گر و هماهنگ‌کننده، برنامه‌ریزی اقدامات پیش از برگزاری، مدیریت اجرای کارگاه، برآورد و تأمین منابع و هزینه‌ها و روش‌های ارزشیابی کارگاه آشنا می‌شوند.

**هدف کلی:**

انتظار می‌رود دانشجویان در پایان این درس، دانش و مهارت لازم برای طراحی، برنامه‌ریزی، اجرا و ارزشیابی یک کارگاه آموزشی مبتنی بر اصول یادگیری بزرگسالان و یادگیری تجربی را کسب کرده و بتوانند نتایج ارزشیابی کارگاه را تحلیل و در قالب یک گزارش نهایی ارائه نمایند.

**اهداف اختصاصی:**

**الف) حیطه شناختی**

انتظار می‌رود دانشجویان در پایان دوره بتوانند:

۱. مبانی نظری استفاده از کارگاه آموزشی به‌عنوان یک محیط یادگیری را توضیح دهند.
۲. اصول یادگیری تجربی و یادگیری بزرگسالان را در طراحی کارگاه آموزشی تشریح کنند.
۳. مراحل اصلی طراحی و اجرای یک کارگاه آموزشی را توضیح دهند.
۴. نیازهای آموزشی و ویژگی‌های شرکت‌کنندگان یک کارگاه را شناسایی و تحلیل کنند.
۵. روش‌ها و فنون آموزشی متناسب با اهداف و ویژگی‌های شرکت‌کنندگان کارگاه را مقایسه کنند.
۶. نقش و وظایف تسهیل‌گران و هماهنگ‌کنندگان کارگاه را توضیح دهند.
۷. اقدامات لازم قبل، حین و بعد از برگزاری کارگاه را تبیین کنند.
۸. منابع، امکانات و هزینه‌های مورد نیاز برای برگزاری یک کارگاه را شناسایی کنند.
۹. روش‌ها و ابزارهای مناسب برای ارزشیابی کارگاه‌های آموزشی را شناسایی و مقایسه کنند.

**ب) حیطه روانی ـ حرکتی**

انتظار می‌رود دانشجویان در پایان دوره بتوانند:

۱. نیازهای آموزشی گروه هدف را تعیین و به نیازهای قابل آموزش تبدیل کنند.
۲. اهداف آموزشی یک کارگاه را تدوین کنند.
۳. برنامه و ساختار یک کارگاه آموزشی را طراحی کنند.
۴. مراحل و زمان‌بندی کارگاه را تنظیم کنند.
۵. روش‌ها و فنون آموزشی متناسب با اهداف کارگاه را انتخاب و در طراحی برنامه به‌کار گیرند.
۶. برنامه اجرایی و جدول زمان‌بندی کارگاه را تدوین کنند.
۷. امکانات، منابع و تجهیزات مورد نیاز کارگاه را پیش‌بینی و سازمان‌دهی کنند.

**ج) حیطه عاطفی**

انتظار می‌رود دانشجویان در پایان دوره:

۱. اهمیت توجه به نیازها، تجارب و ویژگی‌های یادگیرندگان بزرگسال را در طراحی کارگاه بپذیرند.
۲. نسبت به نقش مشارکت فعال شرکت‌کنندگان در فرایند یادگیری نگرش مثبت نشان دهند.
۳. مسئولیت‌پذیری حرفه‌ای در برنامه‌ریزی و اجرای کارگاه آموزشی را نشان دهند.
۴. اهمیت همکاری، کار گروهی و مشارکت در طراحی و اجرای کارگاه را درک و رعایت کنند.
۵. نسبت به دریافت و استفاده از بازخورد شرکت‌کنندگان و همکاران پذیرش نشان دهند.
۶. اهمیت ارزشیابی کارگاه و استفاده از نتایج آن برای بهبود مستمر برنامه را بپذیرند.

**تقویم درس:**

| ردیف | عنوان مبحث | اهداف اختصاصی جلسه، دانشجو در پایان جلسه بتواند: | روش تدریس | زمان |
|---|---|---|---|---|
| ۱ | معارفه، ارائه طرح دوره و مبانی نظری کارگاه آموزشی | ۱) مفهوم و ویژگی‌های کارگاه آموزشی را توضیح دهد. ۲) اصول یادگیری بزرگسالان و یادگیری تجربی و ارتباط آن‌ها با طراحی کارگاه آموزشی را تشریح کند. ۳) نقش مشارکت فعال یادگیرندگان در کارگاه را تبیین کند. | سخنرانی تعاملی، بحث گروهی | ۱۴۰۵/۶/۲۹ |
| ۲ | نیازسنجی و طراحی کارگاه آموزشی | ۱) اهداف آموزشی یک کارگاه را متناسب با نیازهای آموزشی تدوین کند. ۲) ساختار کلی و محتوای یک کارگاه آموزشی را بر اساس نیازهای یادگیرندگان طراحی کند. ۳) اهمیت توجه به نیازها و تجارب یادگیرندگان را در طراحی کارگاه نشان دهد. | سخنرانی تعاملی، آموزش مبتنی بر مورد | ۱۴۰۵/۷/۵ |
| ۳ | طراحی برنامه و زمان‌بندی کارگاه | ۱) توالی فعالیت‌های آموزشی یک کارگاه را تعیین کند. ۲) فعالیت‌های آموزشی و زمان اختصاص‌یافته به هر فعالیت را تعیین و جدول زمان‌بندی کارگاه را تنظیم کند. ۳) در طراحی برنامه کارگاه، مسئولیت‌پذیری و همکاری با اعضای گروه را نشان دهد. | سخنرانی تعاملی، آموزش مبتنی بر مورد | ۱۴۰۵/۷/۱۲ |
| ۴ | روش‌ها و فنون آموزشی در کارگاه | ۱) روش‌ها و فنون آموزشی مناسب برای کارگاه‌های آموزشی را شناسایی و مقایسه کند. ۲) فنون آموزشی فعال و مشارکتی را در طراحی برنامه کارگاه به‌کار گیرد. ۳) فعالیت‌های یادگیری متناسب با اصول یادگیری بزرگسالان و تجربیات شرکت‌کنندگان طراحی کند. | سخنرانی تعاملی، آموزش مبتنی بر حل مسئله | ۱۴۰۵/۷/۱۹ |
| ۵ | تسهیل‌گری و اجرای کارگاه | ۱) نقش و وظایف تسهیل‌گر و هماهنگ‌کننده کارگاه را توضیح دهد. ۲) در تعامل با شرکت‌کنندگان و اعضای گروه، مسئولیت‌پذیری حرفه‌ای و احترام به دیدگاه‌های مختلف را نشان دهد. | ایفای نقش، شبیه‌سازی | ۱۴۰۵/۷/۲۶ |
| ۶ | برنامه‌ریزی اجرایی و مدیریت منابع کارگاه | ۱) اقدامات ضروری قبل، حین و بعد از برگزاری کارگاه را فهرست و تبیین کند. ۲) امکانات، منابع انسانی، تجهیزات و مواد مورد نیاز کارگاه را شناسایی و پیش‌بینی کند. ۳) هزینه‌های اصلی برگزاری یک کارگاه را شناسایی و بودجه اولیه آن را برآورد کند.۴) برنامه اجرایی کارگاه را با توجه به منابع و محدودیت‌های موجود تنظیم کند. | سخنرانی تعاملی، آموزش مبتنی بر حل مسئله | ۱۴۰۵/۸/۳ |
| ۷ | ارزشیابی کارگاه آموزشی | ۱) ضرورت و نقش ارزشیابی در بهبود کارگاه آموزشی را توضیح دهد. ۲) روش‌ها و ابزارهای مناسب برای ارزشیابی کارگاه را شناسایی و مقایسه کند.۳) بر اساس نتایج ارزشیابی، نقاط قوت و زمینه‌های قابل بهبود کارگاه را شناسایی کند. | سخنرانی تعاملی، آموزش مبتنی بر تیم | ۱۴۰۵/۸/۱۰ |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| ۸ | ارائه، اجرا و ارزشیابی پروژه نهایی | ۱) یک کارگاه آموزشی را بر اساس اصول یادگیری بزرگسالان و یادگیری تجربی طراحی و اجرا کند. | اجرای کارگاه، ارائه دانشجویان، ارزشیابی همتا و مدرس | ۱۴۰۵/۸/۱۷ |

**وظایف و انتظارات از دانشجو:**

- انتظار می‌رود که طبق زمانبندی تنظیم شده، منابع و محتواها را مطالعه کرده و تکالیف و فعالیت های یادگیری را در موعد مقرر انجام دهند.
- خود را ملزم به خودآموزی بدانند و دانش و مهارت های خود را به روز نگاه دارند.
- به عنوان عضوی از تیم آموزشی ایفای نقش نمایند و همچنین، در انجام کارها و تکالیف گروهی همکاری موثری داشته باشند.
- در تمام امور اعم از آزمون ها و ارائه تکالیف نوشتاری و شفاهی به کیفیت و رعایت زمان پای بند باشند.

**روش ارزشیابی دانشجو:**

| | |
|---|---|
| حضور، مشارکت فعال و فعالیت‌های کلاسی | ٪۲۰ |
| تکالیف و فعالیت‌های عملی | ٪۲۰ |
| آزمون | ٪۶۰ |
| جمع | ٪۱۰۰ |

۱.

**منابع:**


- نادیا مشایخی، فریبا حقانی، بابک عشرتی. بررسی میزان رعایت اصول طراحی و اجرای کارگاه های آموزشی. مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی. ۲۰۱۶. ۱۶: ۴۸۲-۴۹۳.
- Spagnoletti CL, Spencer AL, Bonnema RA, McNamara MC, McNeil MA. Workshop Preparation and Presentation: A Valuable Form of Scholarship for the Clinician-Educator. Journal of graduate medical education. 2013 Mar;5(1):155-6.
- Christodoulou M, Kachrilas S, Dina A, Bourdoumis A, Masood J, Buchholz N, Papatsoris A. How to conduct a successful workshop: The trainees' perspective. Arab journal of urology. 2014 Mar 1;12(1):12-4.